

Sådan laver du win-win for både natur og markdrift

Af Martin S. Hansen, Seges

Morten Rasmussen er ansvarlig for markdriften på Julianelyst Gods i Østjylland, mens kollegaen Jacob Nørgaard Larsen er ansvarlig for natur- og vildtplejen. Det betyder nu ikke, at de to krydser klinger i frokostpausen, for de har bevist, at der er plads til begge driftsgrene på bedriften. Seneste eksempel er to »hjørner« af dyrkningsarealet, som har voldt problemer i forbindelse med markdriften.

»Det er to mindre arealer, som er nedadskrånende, og derfor gav os udfordringer i forhold til f.eks. udbringning af gylle og handelsgødning. Vi har oplevet at sidde fast med maskinerne i de to dele af marken. Især det ene område var vanskelig at køre i, da det var et halvfemsgraders sving, som lå i en lille lavning for foden af en bakke«, fortæller Morten Rasmussen.

Samtidig ligger de to hjørner klods op ad et overdrev, som er en værdifuld naturtype. Derfor blev der sidste år taget en beslutning om at tage arealerne ud af den almindelige markdrift. Det ene areal er nu lagt om til en lille produktion af lucerne-hø. Det andet areal er lagt om til natur, og vil på sigt blive hegnet sammen med overdrevet, så naturen kan udvikle sig.

En nemmere mark

Morten Rasmussen forklarer, at de to hjørner udgjorde lidt mere end en hektar, men at resultatet er markant.

»Afgroderne står nu mere ensartet, og nu slipper vi for at

← Markhjørne udtaget til natur.

tage hensyn til den lavning, når vi skal udbringe gødning eller gylle. Førhen gav vi første gødningstildeling med handelsgødning, da gylleudbringning i det tidlige forår ikke var muligt på marken pga. de udtagne arealers beskaffenhed. Det voldt også problemer ved nedfældning, sprøjtning og høst, hvor de udtagne arealer var ineffektive og umulige at dyrke ordentligt«, fortæller Morten Rasmussen, som også afslører, at maskinføreren ikke kunne få armene ned, da han hørte, at der ikke skulle køres i de besværlige dele af marken mere.

Noget der virkelig batter

Julianelyst og Seges har i flere år samarbejdet om godsets muligheder inden for naturpleje. Her glæder det specialkonsulent Anne Eskildsen, at de to hjørner, som er taget ud fra den almindelige markdrift, ligger op til netop naturtypen overdrev.

»Vi har i Danmark ikke ret meget overdrev tilbage. Netop overdrev er kendetegnet ved stor diversitet i plante- og dyre-

livet, og det er et af de bedste levesteder for mange arter af insekter, fugle, planter og svampe. Derfor er det virkelig noget, der batter, når der er mulighed for at udtage arealer, der ligger op ad et overdrev, fordi man dermed beskytter naturen mod uønskede påvirkninger fra markdriften«, siger hun.

Særlig ros giver Anne Eskildsen godsets beslutning om at hegne et af de udtagne hjørner af marken med i overdrevet.

»Morten og Jacob har her fundet en løsning, der viser, at det både er muligt at forbedre markdriften, samtidig med at de skaber et nyt levested til de dyr og planter, som lever på overdrevet. Med andre ord får et tiltag som dette topkarakter på skalaen med værdiskabende naturindsatser«, siger Anne Eskildsen. Hun fortæller, at det faktisk er de jorde, der har den laveste dyrkningsværdi, som har det største naturpotentiale. Det kan f.eks. være vandliden eller meget sandede områder. På disse arealer vil planter og dyr hurtigt indfinde sig helt uden menneskelig indblanding.

SEGES Økonomi & Virksomhedsledelse

har kompetencer inden for skat, erhvervsjura, finansiering, ledelse, kompetenceudvikling, regnskab og revision, budget og Ø90.

3

anbefalinger

- 1 Overvej at udtage urentable jorde i marken.
- 2 Brug dit udbyttekort som redskab.
- 3 Prioritér at udtage jordstykker der:
(A) giver lavt udbytte.
(B) ligger i kanten af marken eller op ad eksisterende natur, f.eks. levende hegn, søer eller gravhøje.
(C) reducerer kiler og overlap på det dyrkede areal.

Fakta

- På seg.es.dk/natur kan du læse mere om værdien i forskellige naturtiltag på din bedrift.
- Her finder du blandt andet et scorecard med 13 tiltag, som er gode for naturen. Hvert tiltag er tildelt fra 1 til 5 point, hvor 5 er bedst.